

f. Eks. omfatter kvindelige Arbejdere paa Tændstikfabrikkerne og Bryggerierne.

Efter »De Samvirkende Fagforbund«s sidste Aarsberetning skal her fremdrages nogle Tal for Minimal-Timelønningerne i Fag, hvor saadanne findes.

Det mest brogede Billede danner her de Virksomheder, der falder ind under »Det kvindelige Arbejderforbund«s Organisation; her træffer man nemlig Minimal-Timelønninger fra 10 Øre til 27½ Øre. Dog tør man sikkert gaa ud fra, at det ikke er voksne Fabriksarbejdere, der arbejder for 10 Øre i Timen. Mejerierne staar øverst med 27½ Øre, derefter kommer Sporvejsselskaberne (Rengøring) med 25 Øre Timen og Tændstikfabrikkerne, Bryggerierne og Petroleumslagrene med fra 20—24 Øre Timen. For Bryggeriernes Vedkommende træffer vi endnu en Sats under Bryggeriarbejdernes Forbund, hvor Mændene staar opført med 37 Øre Timen, Kvinderne med 27 Øre. Et grelt Mod-sætningsforhold ser man under Sukkervare- og Chokoladefabrikkerne, hvor den mandlige Timeløn er 40 Øre, den kvindelige 16⅔; men dette Fag beskæftiger ogsaa mange ganske unge Kvinder. Paa Sko-tøjsfabrikkerne er Satsen 35 Øre for Mænd, 23 Øre for Kvinder.

Malerinderne paa »Aluminia« har en Timeløn af 25 Øre. Porcellæns-malerinderne har udelukkende Akkordarbejde og fik Satserne for dette væsentlig forbedrede, da de for faa Aar siden fik dannet en Fagforening.

Typograferne har samme Løn for Mænd og Kvinder, og ved Haandværkene er selv-

følgelig det samme Tilfældet for den mandlige og kvindelige Udlærling eller Svend. Imidlertid er jo foran omtalt, at der findes adskillige Kvinder beskæftigede ved forskellige Haandværk uden at have »staaet i Lære.« Dette førte f. Eks. ved Bogbinderfaget, efter en Strike fra Bogbindersvendenes Side, til, at de ikke faglærte Kvinder blev udelukkede fra visse Arter Bogbinderarbejde, og Minimal-Timelønnen i København blev for disse Kvinder sat til 27 Øre efter 3 Aars Arbejde ved Faget, medens den for »unge Svende« er 32 og for ældre 39 Øre.

Til de slettest lønnede Industriarbejdere hører vel nok Syerskernes store Hær, navnlig de, der arbejder i Hjemmet, bl. a. ogsaa fordi disse som Regel langt fra har stadigt Arbejde Aaret rundt. Det er jo i dette Efteraar ved Højesteretsdom fastslaaet, at 1 Kr. 25 Øre daglig er en ret normal Fortjeneste for en Syerske og »tilstrækkelig til at leve af«. »De kv. Herreskrædere« ansætter for deres Fag 450 Kr. som aarlig Gennemsnitsfortjeneste, fordi der er megen Arbejdsløshed udenfor Sæson-tiden i dette ellers forholdsvis bedre lønnede Syfag. Paa de store Systuer kan en dygtig Syerske tjene 15—20 Kr. om Ugen, men denne Fortjeneste naas selvfølgelig først efter adskillige Aars Arbejde.

Resultatet af Undersøgelser vedrørende Lønforhold ved Industrien synes at blive, at Lønningerne er daarligst i de Fag, hvor man anvender udelukkende, eller næsten udelukkende, kvindelig Arbejdskraft, en Kendsgerning, som næppe behøver mange Kommentarer.

Arbejderbeskyttelse — Kvindebeskyttelse.

Af cand. polit. Ragna Schou.

I.

Den Side af Lovgivningen, der tager særligt Sigte paa Forbedring af de sociale Forhold (»social Lovgivning«) er endnu saa ny, at det vil tage lang Tid, inden dens Virkninger i alle Retninger viser sig

saa uomtvistelige, at man med nogen Sikkerhed kan sige, hvilken Retning den bør tage, og hvor langt den bør gaa med at sætte Lovens Skel for Menneskenes Handlefrihed. Spørqsmaalet om Arbejderbeskyttelse er saaledes stadig under Debat over-